

Verkiezingsprogramma VVD voor de Noord-Hollandse waterschappen

- ▶ **Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier**
- ▶ **Amstel, Gooi en Vecht**

2023-2027

Samengesteld door: Siem van Balen Blanken, Eva van der Bruggen, Marjolein Groot Koerkamp, Sharon Hak, Sabine Pronk en Chris Streefkerk.

Op 15 maart 2023 zijn er in Nederland Waterschapsverkiezingen, gelijktijdig met de verkiezingen voor Provinciale Staten.

Waterschappen zijn net als gemeenten decentrale overheden. Anders dan de gemeenten hebben waterschappen maar één taak: het waterbeheer in het gebied van het waterschap. Het waterbeheer bestaat uit: onderhoud van waterkeringen zoals dijken en duinen, zorgen voor voldoende schoon water op de juiste plaats en tijd, en zuiveren van rioolwater. Deze taken worden de kerntaken genoemd

Er zijn in Nederland [21 waterschappen](#). Om hun werkzaamheden goed uit te voeren, heffen waterschappen belasting.

Eens in de vier jaar vinden er verkiezingen plaats van de leden van het Algemeen Bestuur van een waterschap, te vergelijken met de Gemeenteraad. De kandidaten zijn gegroepeerd in lijsten van zowel landelijke politieke partijen als regionale partijen.

Jouw waterschap is:

[Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier](#) (HHNK)

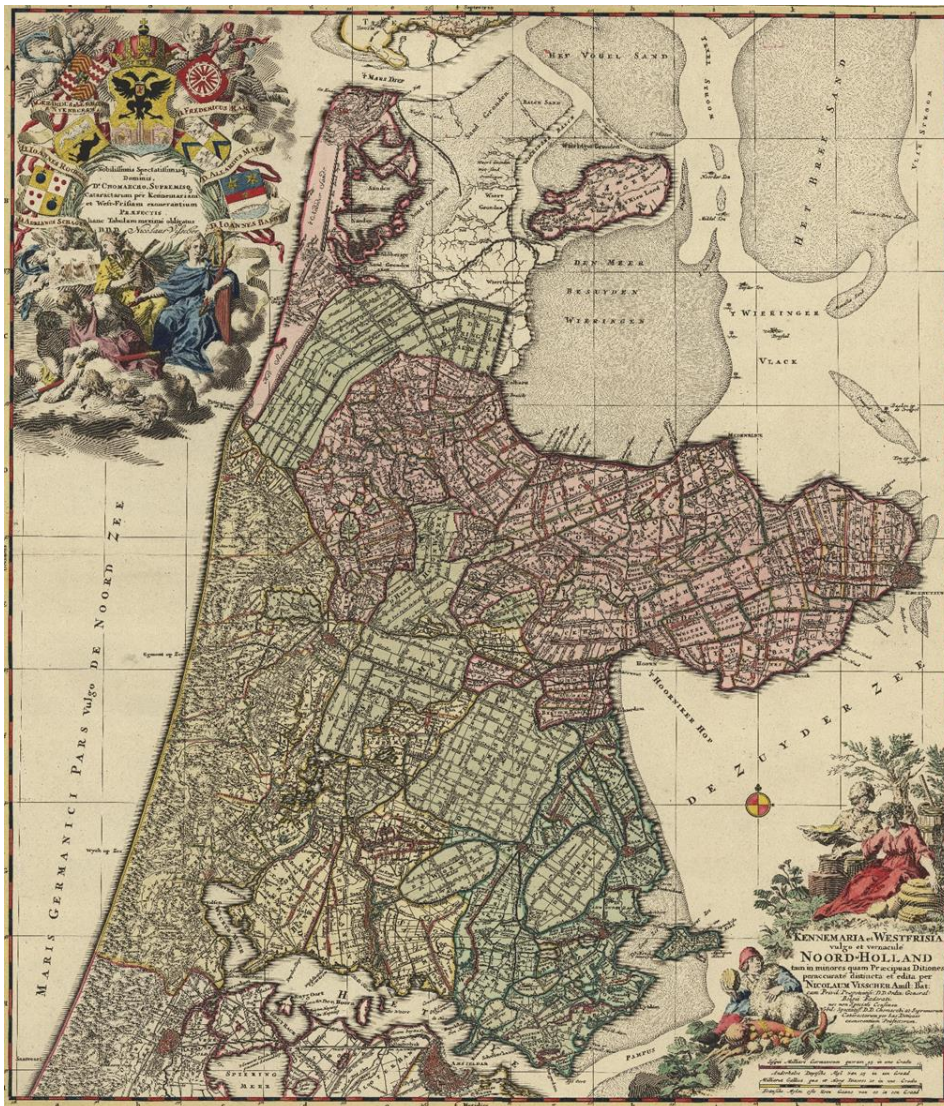
[Amstel Gooi en Vecht](#) (AGV)

Jouw waterschap: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

In Noord-Holland boven het IJ en het Noordzeekanaal (het 'Noorderkwartier') en Texel is het grootste waterschap van Nederland werkzaam: het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK).

De geschiedenis van HHNK gaat terug tot ongeveer het jaar 1200 toen het gebied tussen Alkmaar, Bergen en Castricum door overstroming verloren dreigde te gaan en er een waterschap werd opgericht om een beschermende dijk tussen Alkmaar en Bergen aan te leggen.

In het gebied van HHNK werd de poldermolen uitgevonden (1408) en de "droogmakerij". Dankzij de poldermolens en de doortastendheid van de 'ingelanden' kwamen al in de zestiende eeuw grote en beroemde droogmakerijen als de Beemster, de Schermer en de Purmer tot stand, waardoor het gevaarlijke binnenwater veranderde in vruchtbare grond voor akkerbouw en veeteelt.

Hollands Noorkwartier op een kaart uit 1690

Jouw waterschap: Amstel Gooi en Vecht

Het Waterschap Amstel Gooi en Vecht ligt in de provincies Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland.

Het bestaat uit de (voormalige) stroomgebieden van de Amstel en de Vecht, met daartussen de hoge gronden van het Gooi. Tegenwoordig is het Amsterdam-Rijnkanaal de belangrijkste waterloop in het gebied.

Amstel Gooi en Vecht zorgt voor 1,3 miljoen inwoners.

[Amstel Gooi en vecht \(AGV\)](#) kent een rijke geschiedenis die teruggaat tot de Sint Elizabethsvloed in 1421 die grote schade aanrichtte in het gebied. Het landsbestuur en de bevolking sloegen de handen ineen en richtten in 1437 het Hoogheemraadschap Zeeburg en Diemerdijk op. Het Hoogheemraadschap Amstelland werd in 1525 opgericht op initiatief van Keizer Karel V.

Afgezien van het Gooi bestaat AGV vooral uit laagveen. AGV is een sterk verstedelijkt gebied met veel verkeersinfrastructuur van vitaal belang.

Kaart van het Hoogheemraadschap Amstelland in 1860

Jouw waterschap werkt aan:

- ▶ ...water: elke druppel telt!
- ▶ ...droge voeten
- ▶ ...ruimte voor water
- ▶ ...voldoende water en water voor later
- ▶ ...betaalbaar en dienstbaar water

 ...water: elke druppel telt!

Nederland is kampioen in het beheer van water. We zijn trots op onze kennis en de wijze waarop we al eeuwen in staat zijn om het water in ons land te besturen. Dat willen we als VVD zo houden, want we worden door klimaatveranderingen voor nieuwe uitdagingen gesteld.

Dit betekent dat we nu, en voor de volgende generaties de verantwoordelijkheid hebben om te zorgen dat een ieder in ons land in vrijheid kan wonen, werken en genieten van water en natuur. Waterschappen hebben daarbij met hun taken – droge voeten, voldoende water en schoon water – een belangrijke rol. Zonder zorg voor dijken, dammen, sluizen, gemalen en het beheer van talloze wateren zou het wonen en werken in de Nederlandse delta praktisch onmogelijk zijn. Al in de dertiende eeuw hebben we ons in Nederland gerealiseerd dat waterbeheer zo belangrijk is dat we hiervoor een krachtig bestuursorgaan voor nodig hebben, en de VVD onderschrijft dit: het Waterschap.

Water is leven. In ons land lijkt het vanzelfsprekend dat het altijd, op de juiste manier voorradig is, maar deze zekerheid wordt op de proef gesteld. Daarbij: ruimte is schaars, er is concurrentie voor elke beschikbare grond in Nederland: wonen, werken, ondernemen, landbouw, recreatie, energie, natuur, en waterbeheer, het moet allemaal samen. Dit heeft grote impact op het te voeren beleid en het begrip van inwoners en ondernemers voor maatregelen die in het algemeen belang dienen te worden genomen. We willen de individuele vrijheid van mensen zoveel mogelijk respecteren. Daarom is regie en heldere communicatie van het waterschap en afstemming met de landelijke overheid, provincies en gemeenten belangrijker dan ooit. De gevolgen van droogte en extreme stortbuien hebben een grote invloed op de systemen die waterschappen van oudsher beheren. De VVD wil aan de slag om keuzes te maken daar waar water een vitale rol speelt; we investeren in een klimaatbestendige inrichting, we spreken nationale kaders af, passen wetgeving aan en trekken samen op met burgers, organisaties en het bedrijfsleven.

 ...droge voeten

Waterschappen hebben de plicht om mensen te beschermen tegen water. De zeespiegel stijgt en vormt een gevaar voor ons land dat voor 60% onder zeeniveau ligt. Wateroverlast komt niet meer alleen van rivieren en de zee maar ook van 'boven'. Er valt meer regen, dat ongelijkmatiger over het jaar verspreid is: natte winters, langere perioden van droogte en intensieve hoosbuien. Gevaarlijke situaties en schade kunnen het gevolg zijn van water dat langer in de straten blijft staan omdat de riolen de hoeveelheid water niet kunnen verwerken. De belangrijkste taak voor waterschappen blijft te zorgen dat we veilig blijven voor water; droge voeten zijn primaire levensbehoeften om te kunnen wonen, werken en recreëren in ons land.

#hoedan

- Er moet voldoende geld zijn om Nederland te beschermen tegen zeespiegelstijging. De Waterschappen moeten voldoende middelen hebben voor 'droge voeten' via het Hoogwaterbeschermingsprogramma en het Deltafonds zal jaarlijks verlengd moeten worden.
- Waterschappen spannen zich in om doelgericht en innovatief de dijken te versterken waar nodig is
- Het creëren van waterberging is noodzakelijk om intensieve hoosbuien op te kunnen vangen. Het waterschap doet dit in samenwerking met provincies, gemeenten, inwoners, boeren en bedrijven.

- Voor elk gebied in Nederland is een eigen specifieke aanpak nodig. Het waterschap zet kennis van het gebied in om met inwoners en andere belanghebbenden tot een gedragen oplossing te komen.
- Dijkversterkingsprojecten zijn kansen voor toerisme, recreatie, natuur, energie en de regionale economie.
- Exoten zoals de rivierkreeft kunnen de veiligheid bedreigen en moeten worden aangepakt. Hiervoor is verandering van landelijke wetgeving noodzakelijk. Waterschappen werken samen met de landelijke overheid en de provincie om wetgeving aan te passen. Daarnaast worden uitgangspunten geformuleerd om te bepalen wanneer een diersoort een lust is en wanneer het een last wordt.

...ruimte voor water

Het weer wordt extremer. Het klimaat verandert, met als gevolg droogte en overvloedige wateroverlast. Dit leidt tot zorgen, overlast en schade voor inwoners en ondernemers. De veranderingen in weersomstandigheden hebben invloed op ons huidige leefsysteem. We worden geconfronteerd met zeespiegel- en rivierwaterstijging, verzilting en bodemdaling. Het is noodzakelijk om het huidige systeem aan te passen aan deze veranderende weersomstandigheden en keuzes te maken om Nederland op een andere manier in te richten. Deze keuzes schuift de VVD niet door naar de volgende generatie. Er is nu meer **ruimte voor water** nodig om de uitdagingen het hoofd te bieden. We kunnen water en bodem niet meer zomaar naar onze hand zetten. Daarbij realiseren we ons dat ruimte schaars is, er is concurrentie voor elke beschikbare grond in Nederland. Met maatregelen werken we er naar toe dat Nederland optimaal is voorbereid op overstromingen, wateroverlast, hittestress, droogte en verdroging.

#hoedan

- Het waterschap moet vanaf het eerste begin worden betrokken bij keuzes in de ruimtelijke omgeving. Elk gebied in Nederland heeft zijn eigen aanpak nodig en de waterschappen hebben gebiedskennis die noodzakelijk is om de juiste keuzes te maken voor de toekomst.
- Elke woningbouwopgave en ieder infrastructureel werk moet voldoen aan het uitgangspunt van waterbestendigheid, ook voor toekomstige generaties. In één keer goed, ontzorgt ook onze kinderen en kleinkinderen en bespaart uiteindelijk veel geld.
- Om het landelijk gebied toekomstbestendig te maken moeten we water de ruimte geven binnen het Nationaal Programma Landelijk gebied en zullen waterkwaliteitsdoelen een gelijkwaardige plek moeten krijgen.
- Het landelijk gebied wordt bestand tegen het klimaat door mogelijkheden slim te combineren: het watersysteem, verzilting, veenweideproblematiek, energietransitie, circulaire economie, biodiversiteit, droogte. Regionaal maatwerk is noodzakelijk, in goed overleg met betrokkenen waarbij het waterschap een partner is.

- Elke druppel water telt. De inwoners spelen een rol bij het opvangen van water. We stimuleren het afkoppelen van regenpijpen, de aanleg van blauw-groene daken op gebouwen en blauw-groene schoolpleinen, het vergroenen van tuinen ('Tegel eruit, plantje erin'), wateropvang in sterk verstedelijkt gebied etc. Waterschappen werken hierbij samen met gemeenten, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven.

...voldoende water en water voor later

Een essentiële taak van waterschappen is, naast droge voeten, schoon water en voldoende water. Schoon water is van levensbelang om gezond en veilig te kunnen leven en moet gegarandeerd zijn. Met (veelal) technische maatregelen hebben de waterschappen hun taken tot nu toe uitgevoerd. De grenzen aan deze technische maatregelen komen in zicht in veel gebieden in Nederland. De taak van waterschappen wordt daardoor complexer. We moeten nu stappen zetten zodat er ook **water is voor later**; elke druppel telt.

Voldoende water, van goede kwaliteit in onze sloten, beken, meren, kanalen en rivieren is alleen mogelijk als het waterschap goed samenwerkt met alle partijen. Waterbeheer is teamsport en daar zijn we als Nederland goed in. Om kampioen te blijven en de leefbaarheid in de Nederlandse delta te behouden zullen we samenwerkingen moeten intensiveren. De VVD ziet waterschappen als de spin in het web op het gebied van kennis, denkkraft en innovatieve oplossingen. Nederland moet nog meer 'water bewust' en 'water betrokken' worden. Daarbij moeten inwoners en ondernemers zich realiseren dat ook zij een verantwoordelijkheid hebben.

#hoedan

Beter bestand tegen extremer weer

- Het waterschap neemt bij besluitvorming en de uitvoering van de huidige taken ook maatregelen tegen extremere weersomstandigheden op als criterium.
- Om te besluiten welke maatregelen effectief zijn (o.a.. regenwater beter vast houden en opvangen) heeft het waterschap kennis nodig. Veel kennis is aanwezig, maar bij onderwerpen als droogte zijn er landen in bijvoorbeeld Zuid Europa die meer ervaring en kennis hebben hierover. Waterschappen gaan hun kennis verbreden door deze ook buiten Nederland op te zoeken.
- Waterschappen doen mee aan innovaties op het gebied van waterbeheer, samen met bedrijfsleven en kennisinstituten. Juist innovaties op het gebied van klimaatadaptatie worden gestimuleerd
- Het watergebruik en de waterbeschikbaarheid moet meer in balans komen door een heldere, gemeenschappelijk visie te ontwikkelen op het gebied van grondwater.
- Schade door droogte willen we zoveel mogelijk beperken door actief en beter samen te werken met partners. Dat doen we door het waterbewustzijn van inwoners, bedrijven en overheden te vergroten. Samen zorgen we voor een systeem dat bestand is tegen extreme weersomstandigheden om de maatschappelijke schade zo laag mogelijk te houden.

Schoon water

- Schoon oppervlaktewater is van levensbelang voor Nederlandse drinkwaterbedrijven, boeren en ondernemers die van schoon water afhankelijk zijn; iedereen moet zonder zorgen kunnen

ondernemen, zwemmen, recreëren of vissen.

- In 2027 moet Nederland voldoen aan de Europese ‘Kaderrichtlijn Water’. Dat stelt scherpe eisen aan wat wel en niet moet. Als badkuip van Europa moet Nederland worden beschermd worden tegen vervuild water vanuit andere landen zodat wij niet het afvoerputje worden. Het waterschap werkt samen met de provincie, landelijke overheid en gemeenten aan schoner water. Maximale inspanning en maatwerk is nodig, waarbij de kosten en oplossingen wel in evenwicht zijn.
- De Europese, landelijke of wetenschappelijk (internationaal) erkende normen voor waterkwaliteit zijn de normen die we voor het waterschap hanteren. Dit geldt ook voor de afgifte van stoffen, die gevaarlijk zijn voor mens of milieu.

Samenwerken aan water

- De kracht en effectiviteit van de waterschappen ligt in het strikt uitvoeren van de kerntaken. De VVD stelt dit centraal en heeft steeds een open oog voor de hogere doelen van deze kerntaken. Het gaat er om dat waterschappen de voorwaarden scheppen voor de leefbaarheid en bruikbaarheid van het land.
- Het waterschap moet daarom nog beter samenwerken met andere overheden, boeren, bedrijven en inwoners. De actualiteit dwingt tot snelle actie.
- Denktanks zijn een goede manier voor kennisoverdracht tussen de waterschappen en maatschappelijke organisaties of het bedrijfsleven.
- De VVD draagt de [Sustainable Development Goals](#) (SDG’s) of Duurzame Ontwikkelingsdoelen een warm hart toe. Voor de waterschappen is doel no. 6 ‘Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen’ van cruciaal belang. De SDG’s zijn gericht op overheden, het bedrijfsleven, NGO’s en alle burgers. Veel bedrijven en organisaties hebben deze doelstellingen al omarmd. Door intensievere samenwerking met deze organisaties, en door gebruik te maken van innovatie en meekoppelkansen, door de waterschappen, kan een win-win situatie ontstaan voor alle inwoners van Noord-Holland en de rest van Nederland.
- Watergebruikers worden gestimuleerd om zuiniger om te gaan met beschikbaar water, en te zorgen voor onder meer eigen waterberging door bewustwording te creëren.
- Draagvlak creëren is noodzakelijk. Bij projecten op onder meer het gebied van dijkversterking, watergebiedsplannen kunnen inwoners participeren, waarbij voor elk gebied en project een andere manier van participeren ingezet kan worden.
- Het waterschap zet alle communicatiemiddelen in en werkt samen met partners als gemeenten, natuurorganisaties en bijvoorbeeld tuincentra om inwoners ‘waterbewust’ en ‘water betrokken’ te krijgen. Speciale aandacht is er voor kinderen en jongeren.
- De VVD is voor behoud van de geborgde zetels

...betaalbaar en dienstbaar water

Waterschappen heffen zelf belasting bij inwoners, boeren en ondernemers voor het zuiveren van water en het onderhouden van het watersysteem. Door verantwoord om te gaan met belastinggeld werkt het waterschap aan **betaalbaar water, dat dienstbaar** is aan de inwoners, boeren en bedrijven die belasting betalen. De uitgaven van het waterschap moeten worden ingezet voor de uitvoering van de taken van het waterschap, nu en in de toekomst. De VVD wil een waterschap dat midden in de maatschappij staat, actief is en meer naar buiten treedt om open te communiceren met inwoners en betrokkenen. Er wordt helder aangegeven wat wél en niet kan op watergebied, nu en richting de toekomst. Daarbij geldt: geen onnodige regels en een positieve houding bij voorstellen die door inwoners en ondernemers voorgelegd worden aan het waterschap. **Innovatie** en slimme ideeën en technieken worden aangewakkerd en gesteund op het gebied van watermanagement, zodat Nederland vooruitstrevend blijft. De waterschappen kunnen daarmee een springplank zijn voor de Nederlandse watersector.

Nederland – waterland – is rijk aan prachtige landschappen en mooie natuur. In een gezonde toegankelijke natuur kunnen mensen van water en natuur genieten. Daarnaast heeft de natuur ook ruimte nodig. Dit betekent dat het waterschap een adviserende rol kan spelen als het gaat om verschillende functies van natuurgebieden. De provincie blijft verantwoordelijk voor het aanwijzen van zwemplekken.

#hoedan

Betaalbaar

- De belasting moet op een eerlijke manier worden verdeeld tussen inwoners, boeren en bedrijven. Iedereen, ook natuurorganisaties, moet meebetalen.
- De schuldquote mag maximaal 400% bedragen, verdere stijging van de schuldquote moet voorkomen worden. (specifiek voor AGV)
- De kwijtschelding moet worden afgeschaft in waterschappen waar dit nog niet het geval is. Het waterschap is verantwoordelijk voor waterbeheer, het rijk is verantwoordelijk voor inkomenspolitiek. Voor mensen die de waterschapsbelasting niet kunnen betalen zijn er minima regelingen die gemeenten in kunnen zetten om mensen te helpen.
- Het waterschap gaat verstandig en verantwoord om met belastinggeld. De organisatie moet zo compact en krachtig mogelijk zijn. We investeren in toekomstbestendige dijken, sluizen, gemalen en waterberging voor waterveiligheid, en rivieren, slootjes, meren die bestand zijn tegen extreme hoosbuien en langdurige droogte. Goed waterbeheer en het bewaken van onze waterveiligheid kost geld en dit doen we tegen zo laag mogelijke kosten.
- Bij alle activiteiten houdt het waterschap oog voor beleid dat meer doelen kan dienen en dat mogelijkheden slim combineert. Vanuit de watertaken kan het waterschap meewerken aan het oplossen van bredere maatschappelijke vraagstukken rond bodem en klimaat. Te denken aan de energietransitie, de transitie naar een circulaire economie, biodiversiteit etc. Door scherp te begroten en geen onzinnige uitgaven zijn de kosten nooit hoger dan noodzakelijk.
- Het waterschap is scherp op de effectiviteit van subsidies. Wanneer een subsidie niet tot resultaten leidt of het onduidelijk is waar het geld precies aan is besteed, wordt de subsidie

meteen ingetrokken. Bij misbruik van subsidie wordt het geld teruggevorderd.

Dienstbaar

- Het waterschap is er voor iedereen. Dat begint met het bieden van een luisterend oor en het verlenen van goede dienstverlening. Het waterschap hoort te weten wat er speelt en hierop te anticiperen. Inwoners moeten actief worden geïnformeerd over wat er speelt in hun waterschap.
- Het heeft een toegankelijke website, goede digitale diensten, waarop de informatie helder en begrijpelijk wordt gepresenteerd en is goed bereikbaar. Sociale media wordt ingezet om mensen te actief te informeren over actuele zaken en op een laagdrempelige manier te communiceren met inwoners, boeren en bedrijven
- Belanghebbenden moeten mee kunnen praten en in een vroeg stadium worden betrokken bij de besluitvorming. Het waterschap werkt actief aan draagvlak.
- Ondernemers en boeren moeten een apart aanspreekpunt hebben bij het waterschap.
- Maatschappelijke initiatieven worden omarmd. Met name initiatieven die gericht zijn klimaatadaptatie. Er wordt ruimte geboden voor inwoners, boeren en ondernemers om initiatief nemen om tot een oplossing te komen voor problemen in hun leefomgeving.
- Digitalisering: voor inkoopbeleid, basisregistratie, belastingen en uitvoerende watertaken worden vooruitstrevende digitale middelen ingezet om de taken beter en goedkoper uit te voeren. Het waterschap zorgt ervoor dat de systemen veilig en betrouwbaar zijn en up-to-date beveiligd zijn in het kader van cybersecurity. Privacy is een groot goed; het waterschap moet de digitale privacy van de inwoners waarborgen en data goed beheren.
- Het waterschap gaat met respect om met erfgoed en biedt inwoners de mogelijkheid om kennis te maken met het cultureel erfgoed door deze open te stellen bij bijvoorbeeld Open monumentendagen.
- Het waterschap geeft ondernemers de ruimte en stimuleert ondernemers het beste te doen. Heldere, duidelijke én begrijpelijk regels helpen ondernemers hierbij, die niet strenger zijn dan landelijke of Europese wet- en regelgeving.
- Het waterschap moet zich goed voorbereiden op haar taken binnen de Omgevingswet, die een andere manier van werken vraagt. Helder moet in kaart worden gebracht welke watergebiedsplannen op orde zijn, wat in uitvoering is en waar inwoners en ondernemers rekening mee kunnen houden. Het waterschap zorgt dat er een aparte leidraad komt voor participatie, mocht deze nog niet zijn opgesteld als onderdeel van het Waterbeheerprogramma. De Omgevingswet is een kans voor het waterschap om de samenwerking met andere overheden te verbeteren en de waterbelangen actief op de kaart te zetten.

Innovatie

- Bij innovatie werken overheid en bedrijfsleven goed samen. Het waterschap stimuleert en faciliteert innovatieve en creatieve initiatieven die van belang zijn en gerelateerd zijn aan water, bijvoorbeeld op het gebied van klimaatadaptatie of schoon water. Waterschappen zouden aan kunnen sluiten bij lokale start-up initiatieven. Innovatieve oplossingen worden slim ingezet en aan elkaar verbonden. Investerings in innovatie worden gedaan als de omgeving toekomstbestendig en waterveilig wordt. Beter, sneller, goedkoper en minder last voor inwoners en ondernemers gelden als criteria. Vooral waar werk met werk gemaakt kan worden is extra inzet vanuit het waterschap mogelijk op het gebied van duurzaamheid en innovatie.
- Experimenten voeren we graag uit met het Nederlandse bedrijfsleven, waaronder de agrarische sector, zodat die voorop blijft lopen op het vlak van waterbeheer.
- Het waterschap heeft veel bezittingen, zoals dijken, sluisen, bruggen, gemalen en rioolwaterzuiveringen, die tijdig onderhouden moeten worden en vervangen als dit nodig is. Het waterschap maakt daarbij gebruik van de nieuwste technieken, die zorgen voor een zuiniger en beter gebruik en besparen daarmee geld.
- In de zuiveringstaak wil de VVD wil samenwerking stimuleren tussen verschillende overheden en bedrijfsleven om innovatie op het gebied van zuiveren te verkennen en waar mogelijk te implementeren.